

Av. Seçil ÇOŐKUN

**SERMAYE PİYASASI HUKUKUNDA
PİYASA DOLANDIRICILIĞI SUÇU
(6362 SAYILI SPK'n MD. 107)**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER	XI
KISALTMALAR.....	XVII
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM SERMAYE PİYASASINA İLİŞKİN TEMEL KAVRAMLAR VE GENEL OLARAK PİYASA DOLANDIRICILIĞI (MANİPÜLASYON)

I. SERMAYE PİYASASINA İLİŞKİN TEMEL KAVRAMLAR.....	3
A. Sermaye Piyasasının Tanımı	3
B. Sermaye Piyasasının Unsurları	6
1. Fon Arz Edenler.....	6
2. Fon Talep Edenler	7
3. Sermaye Piyasası Araçları.....	7
4. Sermaye Piyasası.....	11
5. Yatırım Kuruluşları.....	12
C. Sermaye Piyasasının Düzenlenme Amacı.....	13
D. 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu	16
E. 6362 Sayılı Sermaye Piyasası Kanunu.....	17

F. Sermaye Piyasası Kurulu	19
II. SERMAYE PİYASASI SUÇLARININ EKONOMİK SUÇ İLE İLİŞKİSİ.....	21
A. Bir Suç Tasnifi Olarak Ekonomik Suç.....	21
B. Ekonomik Suça Ekonomik Ceza İlkesi	27
C. Sermaye Piyasası Suçları.....	31
III. GENEL OLARAK PİYASA DOLANDIRICILIĞI (MANİPÜLASYON).....	34
A. Piyasa Dolandırıcılığının (Manipülasyon) Tanımı.....	34
B. Piyasa Dolandırıcılığının Yasaklanmasına İlişkin Temel Nedenler	40

İKİNCİ BÖLÜM
SERMAYE PİYASASI HUKUKUNDA PİYASA
DOLANDIRICILIĞI SUÇU

I. MÜLGA 2499 SAYILI SPKN'DEN 6362 SAYILI SPKN'YE PİYASA DOLANDIRICILIĞI SUÇUNA İLİŞKİN DÜZENLEMELER HAKKINDA	43
II. İŞLEM BAZLI PİYASA DOLANDIRICILIĞI.....	49
A. Genel Olarak	49
B. Korunan Hukuki Menfaat	50
C. Maddi Konu.....	52
D. Mağdur.....	65
E. Fail	68
F. Maddi Unsur	74
1. Hareket	75
a. Hareketin Niteliği	75
b. Hareketin Elverişliliği	78
c. Manipülatif İşlem Kalıpları.....	84
c.1. Piyasada Hakimiyet Oluşturacak Yoğunlukta Alım Satım İşlemleri	89

c.2.Kendinden Kendine İşlem (Wash Sales).....	90
c.3.Fiyat Yükseltici İşlemler.....	92
c.4.Yön Değiştiren Emirler	93
2. Netice	93
3. Nedensellik Bağı.....	102
G. Manevi Unsur	103
H. Suçun Özel Görünüm Biçimleri.....	110
1. Teşebbüs	110
2. Suça İştirak.....	113
3. İçtima	118
III. BİLGİ BAZLI PİYASA DOLANDIRICILIĞI.....	124
A. Genel Olarak	124
B. Korunan Hukuki Menfaat	126
C. Maddi Konu.....	128
D. Mağdur.....	128
E. Fail	128
F. Maddi Unsur	129
1. Hareket	129
a. Bilgi Vermek	131
b. Söylenti Çıkarmak.....	134
c. Haber Vermek.....	134
d. Yorum Yapmak.....	136
e. Rapor Hazırlamak	138
f. Bilgiyi, Söylenti, Haberi veya Raporu Yayımlamak	138
g. Bilgi, Söylenti, Haber, Yorum veya Raporun Yalan, Yanlış veya Yanıltıcı Olması.....	139
h. Elverişlilik	141
2. Netice	143
a. Menfaat Sağlama Unsurunun Yerindeliği	147
b. Menfaat Unsurunun Kapsamı.....	149
3. Nedensellik Bağı.....	151

G. Manevi Unsur	151
H. Suçun Özel Görünüm Biçimleri.....	153
1. Teşebbüs	153
2. Suça İştirak.....	154
3. İçtima	154
IV. HUKUKA AYKIRILIK UNSURU	156
A. 6362 Sayılı SPKn md. 108 Hükmü Uyarınca Piyasa Dolandırıcılığı Sayılmayan Haller	156
B. İfade ve Basın Özgürlüğü Bakımından Bilgi Bazlı Piyasa Dolandırıcılığı Suçu	161
V. SUÇUN YAPTIRIMI VE ETKİN PİŞMANLIK HÜKMÜNÜN UYGULANMASI	166
A. Cezai Yaptırımlar ve Güvenlik Tedbirleri	166
B. İdari Yaptırım ve Tedbirler.....	172
C. Etkin Pişmanlık.....	174
D. Piyasa Dolandırıcılığı Suçuna İlişkin Yapılan Suç Duyuruları, Açılan Davalar ve Verilen Hükümler Üzerine Değerlendirme	178
E. Piyasa Dolandırıcılığı Suçuna İlişkin Öngörülen Cezai Yaptırımların Etkinliği Sorunu ve Düzenleme Önerileri.....	181
F. Sermaye Piyasası Dolandırıcılığı Suçunda Yatırımcılara Yönelik Tazmin ve Menfaatin İadesi Sisteminin Kurulması....	184
G. Sermaye Piyasası Suçlarına İlişkin Müsadere ve El Koyma Sorununa İlişkin Düzenleme Önerileri	185
VI. SPK'NİN PİYASA DOLANDIRICILIĞI HÜKÜMLERİNİN UYGULANMASINDA ROLÜ	188
VII. SUÇUN MUHAKEMESİ	190
A. 6362 Sayılı SPKn md. 115 Hükmü Uyarınca Öngörülen Özel Başvuru ve Soruşturma Usulü.....	190
B. Görevli Mahkeme	194
C. Yetkili Mahkeme	195
D. Zamanaşımı.....	196

E. Piyasa Dolandırıcılığı Suçuna İlişkin İspat Sorunu ve Düzenleme Önerisi.....	199
1. CMK md. 135/8 Hükmünde Düzenlenen Katalog Suçlar Arasında Sermaye Piyasası Suçlarının Sayılmasına Yönelik Düzenleme Önerisi	199
2. Türk Hukuku'nda Muhbirlik Sisteminin (Whistleblowing) Düzenlenmesi.....	201
F. Yargılama Makamlarının Piyasa Dolandırıcılığı Suçuna İlişkin İhtisaslaşma Sorunu ve Düzenleme Önerisi.....	204
SONUÇ	207
KAYNAKÇA	217